

בְּכָל עֲבִירוֹת, כִּלְאֵי אֵיִת בִּיהַּ וְזֶה הַסִּימָן הַשְּׁלִישִׁי הוּא מַכְרִיעַ לְכָל

הַסִּימָנִים כִּי כְשִׁישׁ סִימָן זֶה, זֶה מוֹרָה שֶׁהוּא גַם לֹא יוֹדֵעַ כְּלוֹם וְגַם שׁוֹטֵה וְגַם בַּעַל עֲבִירוֹת.

אִם אֵין מִי שִׁיחַלֵּל אוֹתְךָ אוֹ תַּפְתַּח פִּיךָ בְּדַבְרֵי תוֹרָה כִּי אֵין דְּבַר בַּעֲלוֹם שֶׁעַל

יְדוּ יִכְרֹו אֶת הָאָדָם אֲלֵא בּוֹמֵן שְׁפוֹתַח אֶת פִּיּוֹ לְדַבֵּר

וְהָא פְתִיב (מְשַׁלֵּי כֹז) **יְהִלְלֵךְ זָר וְלֹא פִיךְ, וְאִם לָא זָר. פִּיךְ**

וְאִם תֹּאמַר וְהִרִי כְּתוּב יְהִלְלֵךְ זָר וְלֹא פִיךְ וְאִפְשֵׁר לְפָרְשׁוֹ יְהִלְלֵךְ זָר וְאִם לֹא מֵהִלְלֵךְ

הַזֶּה כִּי אֵינוּ מַכִּירֵךְ אִז פִּיךָ יְהִלֵּל אוֹתְךָ. **לֹא הִכִּי** אֵין זֶה פִּירוּשׁוֹ. **אֲלֵא אֵי לָא**

הַיִּי מֵאֵן דְּאַשְׁתְּמוּדַע לָךְ, אֶפְתַּח פּוֹמְךָ לְמִלְלֵא

בְּאוֹרֵיִתָא, וְלֹאֲדַעָא מְלִי קְשׁוּט בְּאוֹרֵיִתָא אֲלֵא אִם אֵין מִי

שִׁיחַלֵּל אוֹתְךָ אִז תַּפְתַּח פִּיךָ בְּדַבְרֵי תוֹרָה וְלִהְיֹדִיעַ חִידוּשִׁים אֲמִיתִים בְּתוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

וְכִדִּין פְּתִיחוּ דְּפוֹמְךָ בְּאוֹרֵיִתָא, **יִשְׁבַּחוּן מִלְּךְ, וְיִנְדַּעוּן**

מֵאֵן אֲנִתָּה. וְעַל יְדֵי שְׁפַתְחַת פִּיךָ לְדַבֵּר בְּדַבְרֵי תוֹרָה יִשְׁבַּחוּ אֶת הַחִידוּשִׁים שֶׁלְךָ וְיַדְעוּ

מִי אַתָּה וּמֵה מַעֲלַתְךָ דְּלִית מְלָה בְּעֵלְמָא דִּישְׁתְּמוּדַעוּן לִיהַ לְבַר

נָשׁ, אֲלֵא בּוֹמְנָא דְּאַפְתַּח פּוֹמִיהַ. פּוֹמִיהַ הוֹדַע לְבְנֵי

נְשָׂא מֵאֵן הוּא כִּי אֵין דְּבַר בַּעֲלוֹם שֶׁעַל יְדוּ יִכְרֹו אֶת הָאָדָם אֲלֵא בּוֹמֵן שְׁפוֹתַח אֶת

פִּיּוֹ לְדַבֵּר כִּי הִפֵּה מוֹדִיעַ מִי הוּא הָאָדָם.

בלעם הרשע היה משבח את עצמו בהכל וגונב דעת הבריות

הַהוּא רָשַׁע דְּבַלְעָם, שְׁבוּחֵי מְשַׁבַּח גְּרַמִּיהַ בְּכִלְאֵי אוֹתוֹ

בלעם הרשע היה משבח עצמו בהכל. **וְעַם כָּל דָּא, גְּנִיבוּ**

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

דְּרַעְתָּא קָא גְנִיב, וְאַסְתִּלַּק בְּמַלְוֵי ועם כל זה היה גונב דעת הבריות ונתעלה ונתגדל על ידי דבריו. **בְּמַלְוֵי זְעִירִין, הָוָה עֶבֶד רַבְרָבִין** כי בדברים מועטים היה עושה מעשים גדולים בחכמת הכישוף. **מַה דְּאָמַר עַל אִינוּן דְּרַגִּין מַלְוֵי מְסַאֲבִין הָוָה אָמַר, וּקְשׁוּט אָמַר** וכל השבחים שאמר היה על אותן מדרגות הטומאה ואמת אמר עליהן. **אַבְל תְּהוּא רְשָׁע הָוָה אָמַר וּמְשַׁבַּח גְּרַמְיָה בְּאַרְח סְתִים** אבל אותו רשע היה אומר ומשבח עצמו במילים סתומות ולא פירש שכוונתו למדרגות הטומאה, **וְאַסְתִּלַּק בְּמַלְוֵי דְכָל מָאן דְּהָוָה שָׁמַע, חָשִׁיב דְּאַסְתִּלַּק עַל כָּל נְבִיאֵי עֲלָמָא, דְּכַתִּיב** ועל ידי דבריו ושבחי עצמו נתגדל שמו כי כל מי שהיה שומע היה חושב שהוא עולה במעלתו על כל נביאי העולם שהרי כתוב מה שאמר על עצמו **שׁוֹמַע אֱמָרִי אֵל וַיִּזְדַּע** (דף קצ"ד ע"א) **דַּעַת עֲלִיוֹן** וזה נשמע כאילו הוא מקבל נבואתו מהקדושה ומעלתו גדולה יותר מכולם. **מָאן גְּבַר בְּעֲלָמָא, דְּהָוָה שָׁמַע מִפּוֹמִיָּה מַלְוֵי אֱלִין, דְּלֹא חָשִׁיב דְּלִית בְּעֲלָמָא נְבִיאָה מְהִימְנָא כְּגִינְיָה** ואיזה אדם בעולם שישמע מפיו של בלעם דברים כאלה ולא יחשוב שאין בעולם נביא נאמן כמותו.

בלעם אמר דבריו על מדרגות הטומאה והשומעים חשבו שהתכוון למדרגות הקדושה

וּקְשׁוּט הָוָה, וְהֵכִי הָוָה. נְאֻם שׁוֹמַע אֱמָרִי אֵל, הֵכִי הָוָה. וַיִּזְדַּע דַּעַת עֲלִיוֹן הֵכִי הָוָה. ובאמת מה שאמר על

עצמו שהוא שומע אמרי אל ויודע דעת עליון כך היה ואמת היה **וְהוּא רָשָׁע**
הָוָה אָמַר עַל דְּרָגִין דְּאִתְדַבֵּק בְּהוּ אלא שהוא אמר את דבריו אלו
 על מדרגות הטומאה שהיה דבק בהם, **שׁוֹמֵעַ אֲמֵרֵי אֵל, מְלָה דְּאִיהוּ**
בְּסֻלְיָקוֹ עֲלָאָה רק שהוא אמר זאת במשמעות כאילו הוא מדבר על מדרגות
 הקדושה שבמעלה העליונה.

שומע אמרי אל אל אחר של מדרגות הטומאה

וְהָכִי אָמַר, שׁוֹמֵעַ אֲמֵרֵי אֵל, הָאֵל לָא פְתִיב, דְּהָא
 ומדבריו אנו יודעים שדיבר על מדרגות הטומאה שהרי אמר נאום שומע "אמרי
 אל" ולא אמר "אמרי האל" כי האל זה בקדושה כמו שכתוב (תהלים יח) **הָאֵל תָּמִים**
דְּרָבוּ. אֲבָל סְתָם אֵל אֵל אַחַר אִיהוּ אבל סתם אל הוא בטומאה
 ועבודה זרה כמו שכתוב. (שמות לד) **כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחַר**
שׁוֹמֵעַ אֲמֵרֵי אֵל, מְלָה זְעִירָא אִיהִי. וְדַמִּי לְמַאן דְּלֹא
יָדַע, דְּאִיהוּ רַב וְעֲלָאָה. ואם כן מה שאמר בלעם שהוא שומע אמרי עליון
 דבר קטן הוא ורק נדמה למי שאינו יודע כאילו הוא גדול ועליון מכולם **שׁוֹמֵעַ אֲמֵרֵי**
אֵל, הֵהוּא דְּאֲקָרֵי אֵל אַחַר, דְּכִתִּיב אבל באמת שומע אמרי אל
 אין זה אלא אל אחר כמו שכתוב **כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחַר.**

אותו רשע היה משבח עצמו בלשון סתומה ואומר דברי אמת והיה גונב דעת
הבריות שחשבו שיונק נבואתו מהקדושה

וַיֹּדַע דַּעַת עֲלִיּוֹן, עַל כָּל דְּרָגֵין דְּמִסְאָבוּ, אֵינּוֹן

דְּמִנְהֵי אַרְבָּא דִּימָא וְסַעְרָא ומה שאמר שהוא ידע דעת

עליון גם כונתו למדרגת הטומאה שהיא עליונה על כל מדריגות הטומאה והם אותם כוחות

המנהיגים את הספינה ואת רוח הסערה והם כוחות שתחת המלכות הנקראת ים שיש מהם

שהם טמאות בקלי". **אַרְבַּעִין חָסֵר חֵד אֵינּוֹן** והם שלשים ותשע כוחות

בקלי". **וְהָהוּא רַב הַחוּבַל, דְּכָלְהוּ מִתְנַהֲגֵי עַל יְדוּי, אֵיְהוּ**

עֲלִיּוֹן עַל כָּלְהוּ בְּדָא הָוָה מִתְדַבֵּק הָהוּא רָשָׁע, וְאָמַר

דִּהָוָה יָדַע דַּעַת עֲלִיּוֹן, ואותו רב החובל שהוא מנהיג את כולם והוא עליון

מכולם בו היה מתדבק בלעם הרשע ועליו אמר ויודע דעת עליון. **דְּרָגָא דֵּאֵיְהוּ**

עֲלִיּוֹן עַל כָּלְהוּ מִנְהֵי אַרְבָּא והוא המדריגה העליונה על כולם שמנהיג

את הספינה. **מֵאֵן שָׁמַע חָכֵי דְלָא אֲתַבְּהִיל בְּדַעְתִּיהָ, וְיִימָא**

דְּלָא הָוָה כְּגִינְיָה בְּעֵלְמָא. מי שומע כך שלא יבהל בדעתו ויאמר שלא

היה נביא כמותו בעולם **אֵלָא הָהוּא רָשָׁע מִשְׁבַּח גְּרַמְיָה בְּאַרְח**

סָתִים וְאָמַר מְלִי קְשׁוּט, וְגִנְיָב דַּעְתָּא דְּבִנֵי עֵלְמָא ובאמת

אין זה כך כי אותו רשע היה משבח עצמו בלשון סתומה ואומר דברי אמת והיה גונב דעת

הבריות שחשבו שיונק נבואתו מהקדושה.